

ĐẠI CƯƠNG VỀ YẾT-MA

A. DẪN NHẬP

Trong Phật giáo, Giới Luật đóng một vai trò đặc biệt quan trọng. Bởi vì, Giới Luật là mạng mạch của Phật pháp.

Trong suốt quá trình truyền thừa, đến vị tổ thứ 5 là Ưu-ba-cúc-đa. Ngài có năm vị đệ tử lớn, căn cứ vào Bát Thập Tụng Luật, chiêm chước theo quan điểm của mình, mà hình thành năm bộ Luật và được truyền thừa cho đến ngày hôm nay, như: Tứ-phần, Ngũ-phần, Thập-tụng,....

Nội dung của các bộ quảng Luật gồm hai phần chính: Chỉ trì (liên quan đến các học xứ) và Tác trì (liên quan đến các điều-độ hay các pháp Yết-ma).

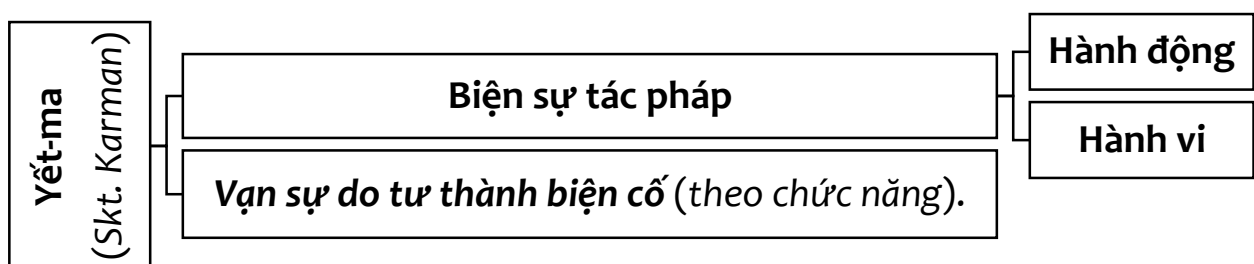
B. NỘI DUNG

I. TẦM QUAN TRỌNG CỦA YẾT-MA TRONG HỆ THỐNG LUẬT TẠNG

Tại sao sự tận diệt của Chánh pháp được biểu hiện bằng dấu hiệu các pháp Yết-ma không còn được thực hiện?

Từ đó, chúng ta thấy rằng, Yết-ma đóng một vai trò vô cùng quan trọng trong sinh hoạt của cộng đồng Tăng-già.

II. KHÁI NIỆM YẾT-MA

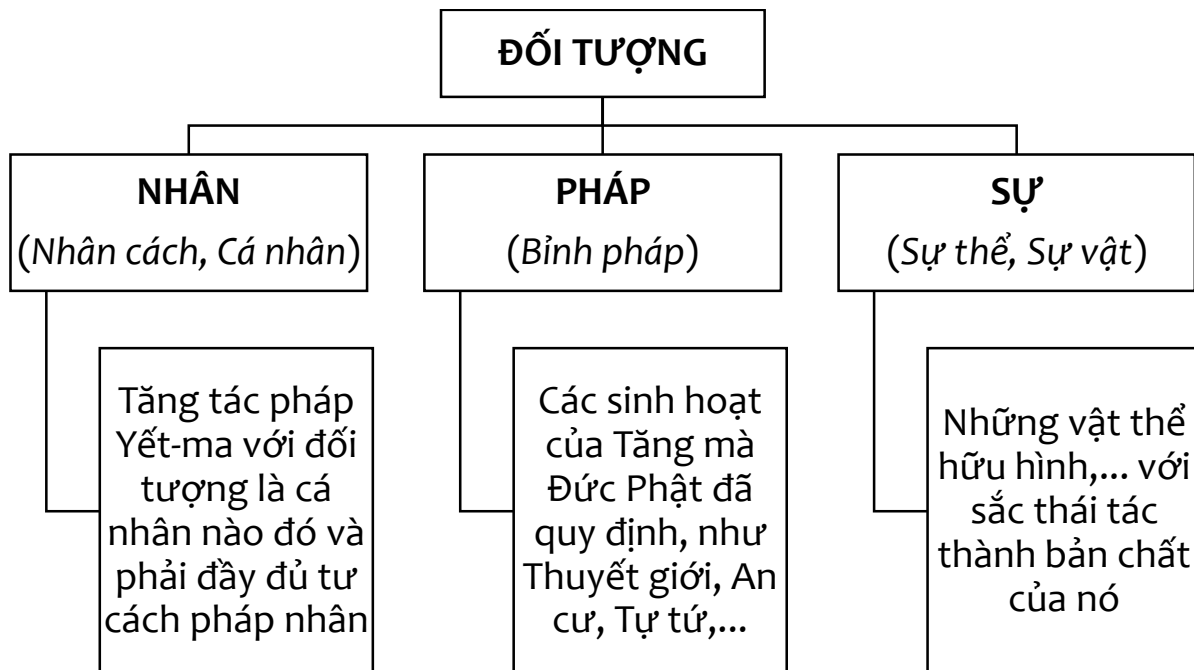
- Dù hành vi cá nhân hay tập thể, đều phải trải qua ba giai đoạn. Đây là nguyên lý cơ bản xác định sự thành tựu hay không thành tựu của tác pháp Yết-ma. Đó là: *Gia hành của nghiệp đạo; Căn bản của nghiệp đạo; Hậu khởi của nghiệp đạo*.

Tóm lại, Tăng-già Yết-ma là hành sự của Tăng, căn cứ trên nền tảng là Thanh tịnh và Hòa hợp, gồm những nguyên tắc đòi hỏi các thành viên phải tuyệt đối tuân thủ.

III. ĐỐI TƯỢNG CỦA YẾT-MA

Khi phân tích sự thành tựu của Căn bản nghiệp đạo, các luận sư của Luận tạng không thể bỏ qua Y xứ (hay Đối tượng) của nghiệp đạo.

Sự thành tựu của Căn bản nghiệp đạo được xác định khi và chỉ khi xác định được Y xứ của nó.

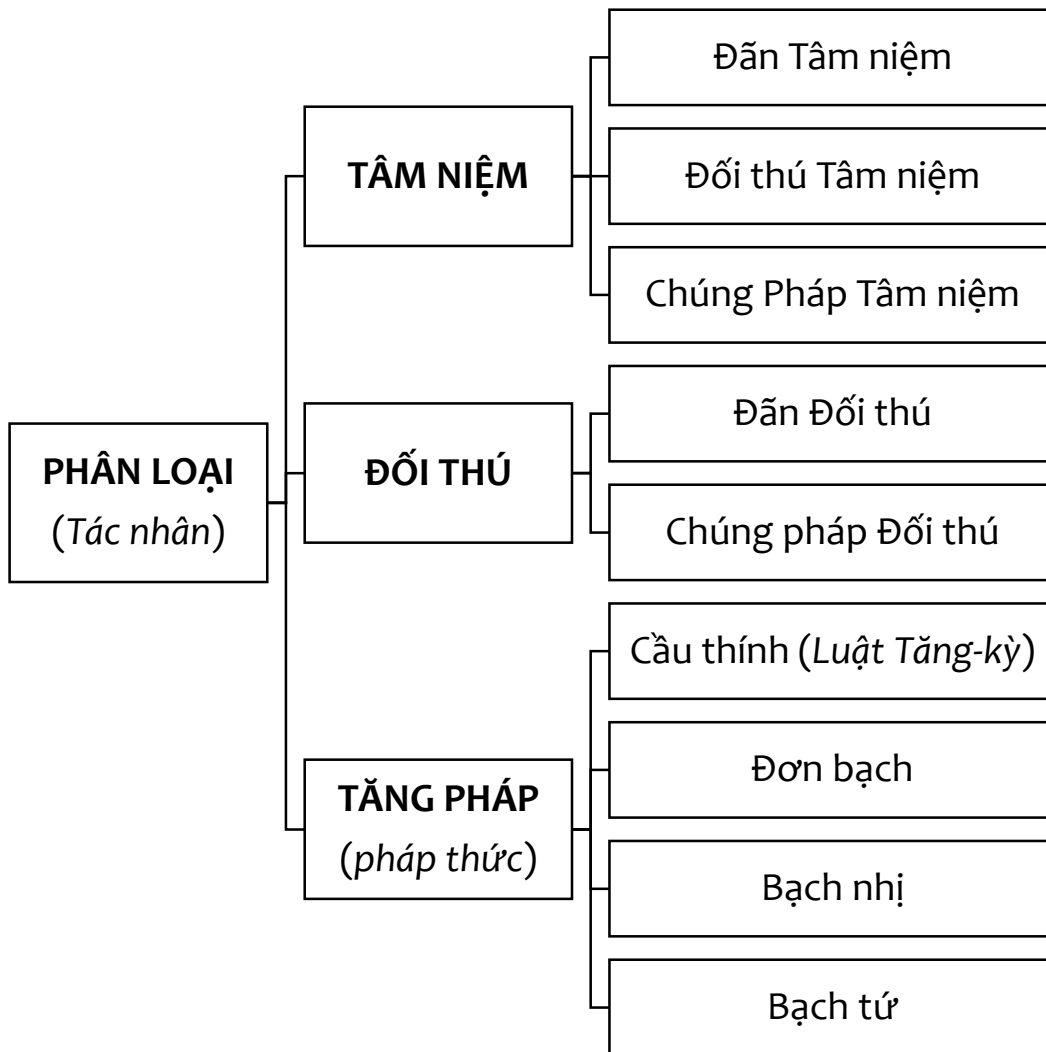

Dù đối tượng của yết-ma là những loại nào, mỗi loại đều có đặc tính và điều kiện tác thành bản thể riêng biệt. Khi đặc tính không hội đủ, các điều kiện thiếu sót thì đối tượng của yết-ma sẽ bị khuyết một phần hay toàn phần. Cho nên, cân nhắc tính toàn-khuyết của đối tượng sao cho tương xứng với tác pháp yết-ma là một việc làm quan trọng.

IV. PHÂN LOẠI YẾT-MA

Trong trường hợp Tăng-già Yết-ma, sự thống nhất ý chí phải được biểu hiện qua Ngũ nghiệp, vì nó đủ hiệu lực để chi phối tất cả hành động của các cá thể.

Tuy nhiên, không phải các Tỳ-kheo đều cùng nói một lượt, mà phải có một Tỳ-kheo hiểu rõ các pháp Yết-ma đại diện tác pháp. Lời nói của Tỳ-kheo đại diện, tuy là lời nói cá nhân, nhưng thể tính là cộng nghiệp với những người còn lại.

V. CÁC GIAI ĐOẠN TIẾN HÀNH YẾT-MA

Bản chất của Yết-ma là Ngũ nghiệp. Vì thế, ba giai đoạn của Yết-ma đều lấy Ngũ nghiệp làm cơ sở.

1. Giai đoạn Gia hành (hay Tiền phương tiện).

Bắt đầu từ khi các Tỳ-kheo ổn định vị trí, tập hợp theo nguyên lý Thanh tịnh-Hòa hợp. Các Tăng sự Yết-ma đều có Tiền phương tiện tương đối giống nhau, tuy nhiên cũng có điểm khác biệt tùy theo mỗi Tăng sự.

2. Giai đoạn Căn bản.

Tùy theo loại Yết-ma là Đơn bạch, Bạch nhị hay Bạch tứ, cần phải thực hiện đúng pháp để Căn bản nghiệp đạo của Yết-ma được thành tựu.

3. Giai đoạn Hậu khởi.

Hậu khởi của Yết-ma cũng cần được tiến hành đúng như pháp, tùy theo Tăng sự; mục đích để không làm suy giảm hiệu lực của Yết-ma.

VI. PHI TƯỞNG CỦA YẾT-MA

Phi tướng của Yết-ma là dấu hiệu nhận biết Yết-ma không thành tựu, được căn cứ trên hai yếu tố: Nhân và pháp.

1. Phi pháp Phi Tỳ-ni.

- **Phi pháp:** Tác pháp không đúng pháp thức.

Ví dụ: Tăng sự Đơn bạch, nhưng Bạch nhị hay Bạch tứ và ngược lại.

- **Phi Tỳ-ni:** Nhân cách vượt ngoài thẩm quyền mà Luật quy định.

Ví dụ: Một, hai hay ba người chưa đủ túc số Tăng, mà cử tội một, hai hay ba người hoặc cử tội Tăng.

2. Phi pháp Biệt chúng.

- **Biệt chúng:** Sự tập hợp của Tăng không đúng quy tắc.

3. Phi pháp Hòa hợp.

4. Như pháp Biệt chúng.

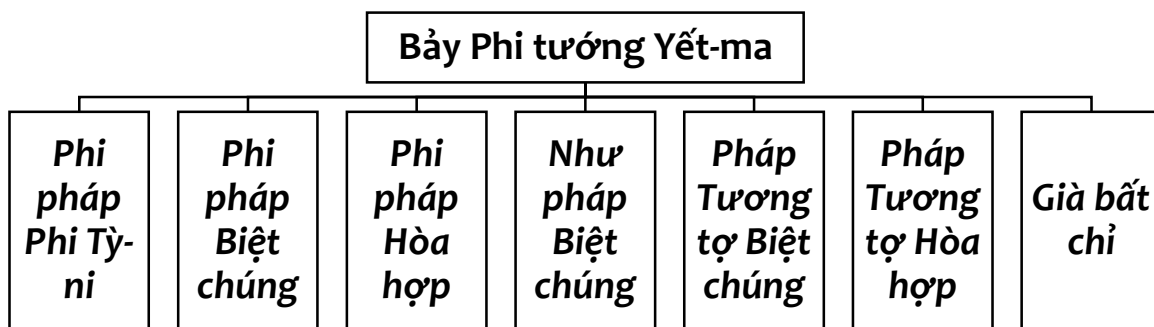
5. Pháp tương tợ Biệt chúng.

- **Pháp tương tợ:** Các loại Yết-ma sử dụng đúng đối tượng, nhưng khi tác pháp thì lời văn tác bạch và Yết-ma tiến hành lộn xộn, không theo thứ tự.

6. Pháp tương tợ Hòa hợp.

7. Già bất chỉ (bị ngăn nhưng không ngừng lại).

Người đủ tư cách ngăn Yết-ma, nhưng Tăng vẫn tiến hành tác pháp.

C. KẾT LUẬN

- Sự tồn tại của Tăng là sinh mạng của Phật pháp, dựa trên nền tảng Thanh tịnh-Hòa hợp, được biểu hiện cụ thể bằng sự thống nhất về ý chí và hành động.

- Vì thế, am tường Chỉ trì và thông suốt các pháp Yết-ma là bốn phận hiển nhiên của một vị Tỳ-kheo và Tỳ-kheo-ni, chứ không phải trách nhiệm của riêng ai.